بنەمایەکی گرنگی دەوڵەتی ئیسلامی لەبابەتی تەکفیر

تەکفیر لەلای دەولە دوومەرجی قورسی بۆدانراوە

نوسەر: ماموستا ئوسامە تەوحیدی شارەزووری

بسم الله الرحمن الرحيم

بنەمایەکی گرنگی دەوڵەتی ئیسلامی لەبابەتی تەکفیر

تەکفیر لەلای دەولە دوومەرجی قورسی بۆدانراوه

نوسەر:

ماموستا ئوسامە تەوحیدی شارەزووری

خلافة على منهاج النبوة

١٤٤٧ هـ

بنەمایــەکی گرنگی دەوڵەتی ئیسلامی لەبابەتی تەکــفیر کەتەنانەت لەوانەیە زۆرێــک لە موناسرِانیش لێ بێ ئاگــابن چجای زۆربەی خەڵکــی وائەزانن مەنهەجی دەولە بریتیە لەئاسانکاری لەتەکــفیر بەڵام بێ ئاگــان لەوەی تەکفیر لەلای دەولــە دوومەرجی قورسی بـۆدانراوە ئەو دوومەرجەش

بریتیە لەو بنەمایــە کەشــێخ ـمان ئەبومحمدی عەدنانی رحمه الله تعالــی باسیکردووە : (لا نكفّر أحداً منهم إلا مَن ثبتت لدينا ردَّتُه بأدلة شرعية قطعية الدلالة قطعية الثبوت) وتاری [لك الله أيتها الدولة المظلومة 2013]

تەکــفیری هیچ یــەکێ لەموسـڵمانان ناکــەین تەنهــا مەگەر کــەسێک مورتەد بـوونەوەکەی لامــان جێگیربــوبێت

١- بەبەڵگــەی شەرعی یــەکلاکــەرەوە

٢- وە ئەو کوفرەش بەبەڵگــەی یەکلاکــەرەوە لەســەر ئەوکەســە چەسپابێت .

سەرنج بەن شێخ دوومەرج ی باسکرد

مەرجی یەکەم :- بەڵگە لەسەر کوفری کەسەکە لەشەرعدا بەڵگەیەکی قەطعی یەکلا کەرەوە واتا کوفرەکەی هیچ واتا وگریمانە و مانایەکی تر هەڵناگرێت بەڵکو تەنها یەک واتا هەڵ ئەگرێت بەپێی دەقە شەرعیەکان ی کتاب وسونەت کەواتا دەوڵەتی ئیسلامی بەلازم ی وتە و کردار کەس تەکفیرناکات بەڵکو بەبەڵگەیەک تەکفیر ئەکات کەخیلاف نیە لەوەی ئەو وتەیە یان ئەو کردارە کوفرە بەپێی دەقەشەرعیەکان ودەقە شەرعیەکان تەنها یەک واتا لەخۆ ئەگرێت کەکوفر وڕیدەیە بۆئەوکەسانەی ئەنجامی ئەیەن بۆیە فەرموی(**بەڵگە بەلام بەڵگەی قەطعی**) واتا بەڵگەی ظنی تەکفیری لەسەر ناکرێت چجای تەکفیرکردن بەلازمی وتە و بەلێکدانەوە کردن بۆکار و وتەی کەسەکە تەکفیرناکەن ئەمە هەر زۆر دوورە لەمەنهەجی دەولەوە

ابن تيمية رحمه الله تعالى دەفەرمووێت : (فإنّ التكفير لا يكون بأمرٍ محتمل) تەکفیرناکرێت بەشتێ کەمانای تر هەڵگربێت و ڕون وسەریح نەبێت.

مەرجی دووەم :- بەڵگەی قەطعی ویەکلاکەرەوە هەبێت کەئەو کوفرە لەسەر فڵان کەس چەسپابێت بەڵگەی ڕوون وئاشکرا و سەڕیح هەبێت کەفڵان کەس ئەم کوفرەی ئەنجام داوە واتا ئەگەر سەدا 99 بەڵگەکان ئاماژە بکەن کە ئەحمەد ئەم کوفرەی کردووە بەڵام بەڵگەی سەدا سەد نەبێت بیچەسپێنێت کەئەحمەد ئەو کوفرەی کردبێت ئەوا حوکمی کوفری بەسەر نادرێت چونکە ئەم دوومەرجە شێخ عەدنانی باسی کرد وەرگیراوە لە **پێغەمبەر صلی الله علیه وسلم کەفەرموویەتی** (**إلا أن تروا كفرًا بواحًا عندكم فيه برهان**) تەنها کاتێ کوفرێکی ئاشکراتان لێ بینی وە بۆکوفرەکەش بەڵگەتان هەبێت لەشەرعا.

سەرنج بەن بینینی کوفر لەخودی کەسەکە واتا بەگومان حوکمەکە دانامەزرێت ئەبێت یەقینەن کوفرەکە لەکەسەکە ببیستیت وببینیت یان بەڵگەی قەطعی هەبێت لەسەری بەڵگەشت هەبێت لەشەرع کەئەو شتە کوفر وڕیدە ودەرچونە بەڵگەی قەطعی ویەکلاکەرەوە هەرکات بەڵگەی سەدا سەد نەبێت ئەوا لەحوکمدان توقف ئەکرێت

چونکه ئیمام **ابن تیمیه** ئەفەرموویـــت **رحمه الله تعالی :** (**مَنْ ثَبَتَ إِسْلَامُهُ بِيَقِينِ لَمْ يَزُلْ ذَلِكَ عَنْهُ بِالشَّكِّ**) مجموع الفتاوى (12/466).

هەرکەسێ ئیسلامەتیەکەی بەیەقـین چەسـپا تەکفیرناکـرێت ئیلا بەیەقـین نەبێت .

کەواتـا یەقـین بریتیە لەوەی کوفرەکە لەکەسـەکە ببینرێ وببیسترێت لێیەوە ئەمما گومانی سەدا 99 ـش نابێت بەبەڵگە بۆتەکـفیرکـردن

ئەمەش عەقیدەی **شێخ محمدی کوڕی عبدالوهاب ـە رحمه الله ئەفەرموێت :** (**من أظهَرَ الإسلام وظنَنَّا أنَّه أتى بناقضٍ، لا نكفِّره بالظَّن، لأنَّ اليقين لا يرفعه الظَّنّ، وكذلك لا نكفِّر من لا نعرف منهُ الكفر بسبب ناقضٍ ذُكِرَ عنه ونحنُ لم نتحقَّقه**) (الدرر السنية في الأجوبة النجدية (10/ 112).

هەرکـەسێ ئیسلامەتیمان پیشـان بات وە گومانی لێ بکەین کەهەڵوەشێنەوەیەکی ئیسلام ـی ئەنجام یاوە ئەوا بەوگومانە تەکفیری ناکەین چونکە دڵنیایی بەگوومان لاناچێت وەبەهەمان شـێوە کەسێ تەکفیرنـاکەین کەکوفرمان لێ نەبینیوە بەڵام باسکراوە گوایە هەڵوەشێنەوەیەکی ئیسلامی ئەنجام ـداوە وئێمەش ئەو هەڵوەشێنەوەیەمان لێی نەبینیوە .

زانای فەرموودەناس الكشميري دەفەرمووێت : (**التكفير حُكم شرعيٌّ، يرجع إلى إباحة المال، وسفك الدم، والحكم بالخلود في النار، فمأخذه كمأخذ سائر الأحكام الشرعيّة، فتارةً يُدرك بيقين، وتارة بظنّ غالب، وتارةً يُتردد فيه، ومهما حصل تردد فالوقف فيه عن التكفير أولى**) [إكفار الملحدين في ضروريات الدِّين ص(117)]

تەكفير حوكمێكی شەرعيە ئەگەڕێتەوە بۆ حەڵاڵكردنی ماڵ و ڕشتنی خوێن وحوكمدان بەدۆزەخ ـی بونی خاوەنەكەی لەدۆزەخدا بۆهەميشە بۆيە ئەم بابەتەش هاوشێوەی بابەتە شەرعيەكانی ترە هەنێ جار بەيەقين دركی پێ دەكرێت و هەنێ جار بەگومانی زياتر و هەنێ جار دوو دڵ ئەبين لەحوكم ـدان بەتەكفير جاهەركاتێ دوودڵی ڕوويدا لەتەكفيركردنی كەسێ وەستان لەتەكفيركردنی لەپێشترە .

پــاشــان كــوفرى گەورەش دووجۆرە

يەكــەم :- كوفرى شـــاراوە كە موانع وڕێگر هەيە لەتەكفيركردنى خاوەنەكانيان

١- كەسەكە موكەلەف نەبێت (وەک منداڵ يان شێت)

٢- جەهل (نەزان) وەکـ كەسێ كەتازە بۆتە موسڵمان نازانێ لەئيسلامدا نوێژ فەرزە و ڕۆژوو فەرزە يان كەسـێ لەناو موسڵمانان دەژێت بەڵام نازانێ الله تعالى دەسـتى هەيە و قاچ ـى هەيە .

٣- بێ ئاگاى كەسەكە ئاگاى لەخۆى نەبێت كاتێ قسەيەكى كوفرى دەكات . وەکـ ئەوپياوەى كەلەفەرموودەدا هاتوە وتى (**اللهم أنت عبدي وأنا ربك أخطأ من شدة الفرح**) پەروەردگــارم تۆ بەندەى منى منيش پەروەردگارى تۆم لەخۆشيدا هەڵەى كرد

٤- ئیکراهـ وەکـ ئەوەی بەعەماری کوڕی یاسـر کرا لەژێر ئەشکەنجە ولێیان کوفریان پێکرد بەڵام دڵی پڕبوو لەئیمان بۆیە ئەشکەنجە و لێدانەکە بوو بەڕێگر لەتەکفیرکردنی

قـال تعالی: { مَن كَفَرَ بِاللّهِ مِن بَعْدِ إيمَانِهِ إِلاَّ مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالإِيمَانِ وَلَكِن مَّن شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ }[النحل:106].

٥- تەئویلی هەڵە (وەکـ کەسێ کەخۆی بەشوێنکەوتەی قورئان وسونەت دەزانێت پێی وایە قورئان وسونەت داوای ئەوەی لێئەکات سیفەتی دەستی الله تەئویل بکات بۆ دەسەڵاتی الله) ئەم جۆرانەش تەکفیرناکـرێن پێش ئیقامە حوجە.

ئـایا دەوڵەتی ئیسـلامی ئاسانکارە لەتەکفیر؟ یان تەکفیر بەضوابطـی شەرعی ئەکات لەسەر ڕێچکەی زانایانی ئەهلی سونەت وجەماعە ؟ هەرکـەسێ دوور لەم بنەمایەی دەولــە تەکفیر بـکات ئەوا لەسەر دەولە مەیکەن بەماڵ چونکە ئائەمەیە مەنهەجی دەوڵەتی ئیسـلامی